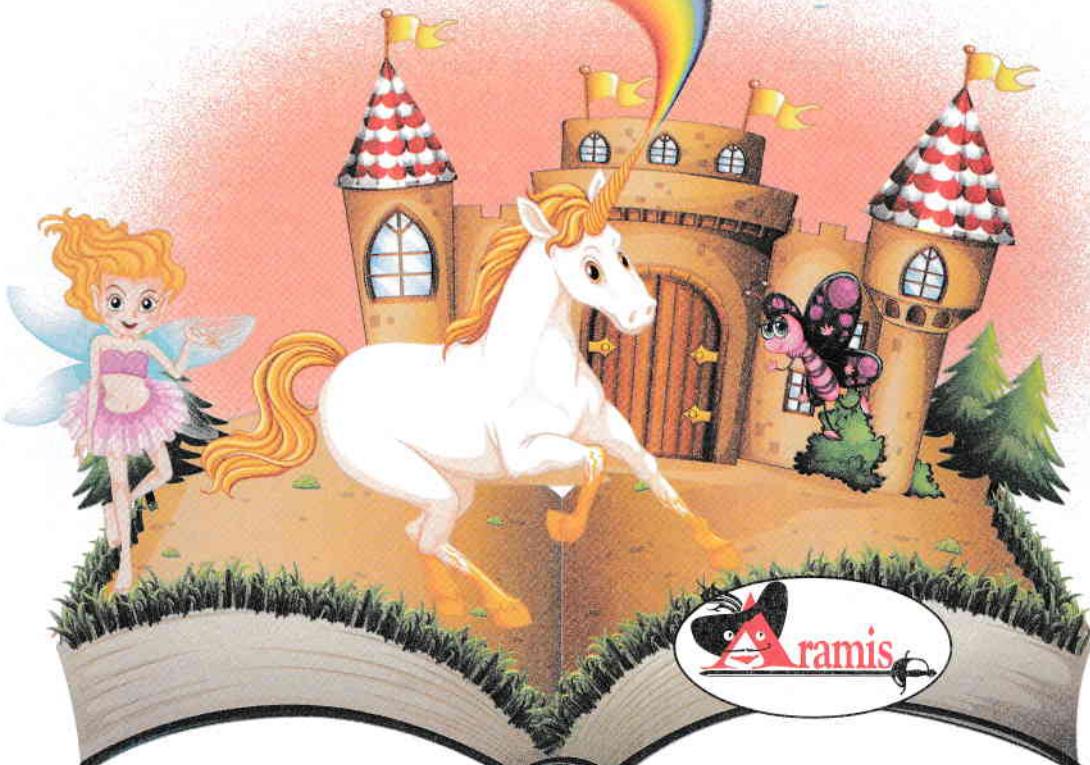

Marcela
Penesc

Celina
Iordache

Bucuria de a scrie compuneri

Exerciții de scriere creativă

Povestea condeiului fermecat 3

I. Descoperim împreună etapele de redactare corectă a textelor

Citește cât mai multe texte scrise de autori cunoscuți!	6
Vei putea scrie mai frumos, adevărat și convingător numai despre ceea ce cunoști	7
Lasă-ți imaginația să zboare!	8
Cuvinte care rimează	15
Jocul cuvintelor. Jocul propozițiilor	17
Jocul cuvintelor care exprimă înșușiri	20
Expresii poetice	25
Scriere creativă	27
Titlul compunerii	29
Părțile unei compunerii	32
Respectă regulile de așezare în pagină a textului!	38
Să evităm greșelile de redactare!	39
Alcătuirea unui plan de idei	41
Nu uita regulile de scriere corectă!	44

II. Modele și tehnici de scriere creativă

A sosit toamna!	46
Toamna în livadă	48
Prima zi de școală	49
Plecarea păsărilor călătoare	51
Povești cu tâlc	54
Cine aleargă după doi iepuri nu prinde niciunul	55
Ninge	59
Poveste despre Moș Crăciun	62
Scrisoare către Moș Crăciun	65
Povestea fulgilor de nea	66
Câinele meu	68
Vulpea și găina	71
Veverița	73

Pisicuta mea.....	75
Ghiocelul – sol al primăverii.....	77
A sosit primăvara!.....	80
Vestitorii primăverii	84
De vorbă cu o rândunică	86
Mama, ființa cea mai dragă	88
O faptă bună pe zi.....	91
O întâmplare fantastică	94
Cartea, prietena mea	96
Întâmplări din grădina mea	98
Lumea miraculoasă a basmelor	100
Întâlnire cu un personaj din basme	102
Aventurile unor picături de apă	104
Bun venit, vară!.....	106
Rămas bun, doamnă Învățătoare/domnule Învățător!	108
Planuri pentru vacanța de vară	110

I. DESCOPERIM ÎMPREUNĂ ETAPELE DE REDACTARE CORECTĂ A TEXTELOR

1 Citește cât mai multe texte scrise de autori cunoscuți

Lectura te va ajuta să înțelegi cum se compune un text și regulile de scriere corectă. În timp ce tu citești, vei găsi nenumărate cuvinte și expresii noi, vei afla înțelesul lor, vei învăța cum să aranjezi aceste cuvinte în propoziții.

- După ce ai citit textul literar, notează într-un carnetel toate cuvintele al căror sens nu îl cunoști. Folosește un dicționar pentru a afla explicația acestor cuvinte.

*Învață să povestești despre fapte, întâmplări și personaje despre care tocmai ai aflat. Întocmește un **jurnal de lectură** în care vei nota titlul lecturii și autorul ei. Scrie numele personajelor și povestește pe scurt faptele și întâmplările. Scrie impresiile personale. Poți realiza și desene în jurnalul tău.*

FILE DIN JURNALUL DE LECTURĂ

Titlul lecturii: _____

Autorul: _____

Personaje: _____

Povestirea pe scurt:

Impresii de lectură

Titlul lecturii: _____

Autorul: _____

Personaje: _____

Povestirea pe scurt:

Impresii de lectură

Exercițiu-joc

Respect pe 2 Vei putea scrie mai frumos, adevărat și convingător numai despre ceea ce cunoști.

Observă cu atenție tot ceea ce se află în jurul tău: gâze, pomi, ploaie, case, străzi, oameni, anotimpuri, cântecul păsărelelor etc.

Exercițiu-joc

Alege propozițiile care se potrivesc realității prezentate în imagine.

- Cerul este senin.
- Copiii se joacă în parc.
- Ionel iubește natura.
- Copacii înalți au frunze ruginii.

• Iată cum scriitorul Mihai Sadoveanu prezintă un colț din natură, pe care nu-l putea zugrăvi atât de bine, dacă nu l-ar fi observat cu toată atenția.

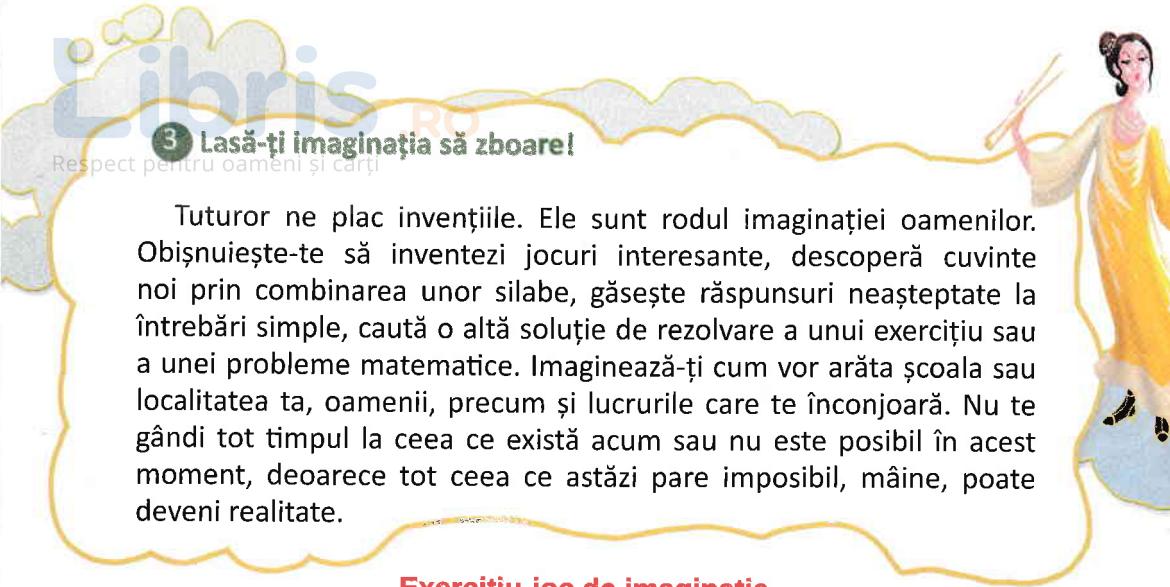
La drum

„...și sălcii bătrâne, cu forme ciudate își mișcau domol pletele argintii... Era în juru-le tacere și singurătate; și-o lumină dulce se cernea printre crengile sălcilor. Parcă intrase în ținutul unui basm... Deasupra, departe se pleca cerul albastru spre dumbravă, curgând ca o apă; și-o împărăteasă pajură plutea pe talazul acela cu aripile neclintite.“

(*Dumbrava minunată*, după Mihail Sadoveanu)

Exercițiu-joc

- Desenează sălciiile cu plete argintii descrise de Mihail Sadoveanu.

Tuturor ne plac inventiile. Ele sunt rodul imaginației oamenilor. Obișnuiește-te să inventezi jocuri interesante, descoperă cuvinte noi prin combinarea unor silabe, găsește răspunsuri neașteptate la întrebări simple, caută o altă soluție de rezolvare a unui exercițiu sau a unei probleme matematice. Imaginează-ți cum vor arăta școala sau localitatea ta, oamenii, precum și lucrurile care te înconjoară. Nu te gândi tot timpul la ceea ce există acum sau nu este posibil în acest moment, deoarece tot ceea ce astăzi pare imposibil, mâine, poate deveni realitate.

Exercițiu-joc de imaginație

1. O scrisoare desenată

Ionel îi scrie bunicii sale. Casian, fratele lui mai mic, nu știe să scrie încă, dar știe să deseneze. Soluția lui este de a-i trimite bunicii sale o scrisoare desenată.

- Ce crezi tu că a dorit să-i comunice bunicii?

- Observă imaginile și continuă povestea.

3. Poveste

- Eu îți spun trei cuvinte, iar tu, cu ajutorul lor, vei încerca să realizezi o scurtă poveste.

Zâna buclucașă

Ionel este un **școlar** ordonat. El a pregătit ghiozdanul cu mare grijă și a ieșit la joacă. O zână năzdrăvană a intrat pe gaura cheii și l-a speriat pe domnul Stilou. Înspăimântat, acesta a împroșcat cu cerneală caietele și cărtile din ghiozdan. Toți erau **furioși**. Așa ceva nu se mai întâmplase.

Zâna a apropiat **bagheta magică** de fiecare obiect. Îndată petele de cerneală au dispărut și totul strălucea de curățenie.

școlar

furioși

**bagheta
magică**

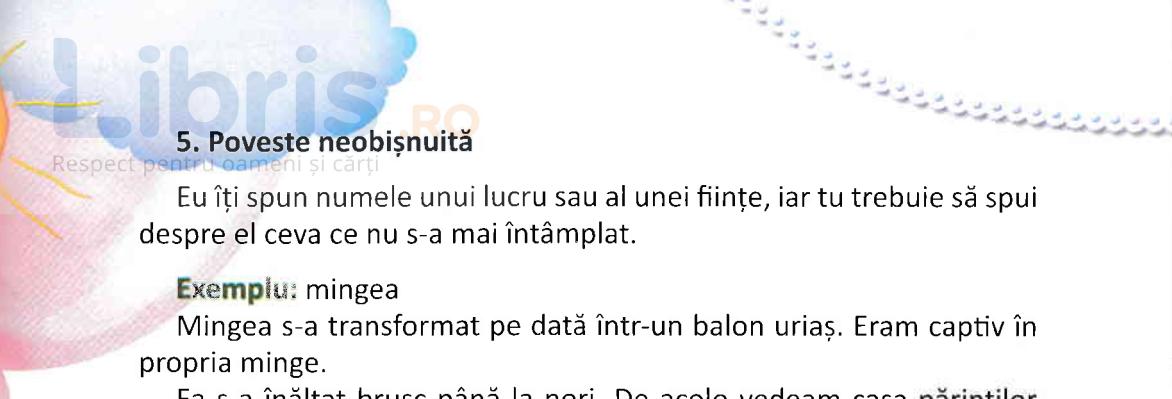
4. Mica mea minune

Eu îți pun întrebarea: Ce poate face un computer? Tu îți imaginezi ceva neobișnuit, extraordinar.

Exemplu:

Un computer poate vorbi cu mine. Ba chiar are și un nume. Când îl întreb ceva, el îmi răspunde. Știe toate poveștile din lume.

Și aşa poți continua mica poveste, imaginându-ți chiar dialogurile pe care poți să le ai cu prietenul tău computerul.

5. Poveste neobișnuită

Eu îți spun numele unui lucru sau al unei ființe, iar tu trebuie să spui despre el ceva ce nu s-a mai întâmplat.

Exemplu: mingea

Mingea s-a transformat pe dată într-un balon uriaș. Eram captiv în propria minge.

Ea s-a înălțat brusc până la nori. De acolo vedeam casa părinților mei. Părea a fi o căsuță din povesti...

Exemplu: veverița

Veverița jucăușă aleargă prin pădure de dimineață până seara. Ea cercetează de zor, gândindu-se că va găsi aluna magică.

6. Inventăm cuvinte noi

Amestecând silabele, vei obține cuvinte care există sau nu există. Alege cuvintele care-ți plac mai mult. Ce vei denumi cu ele?

Model:

pădure

pă-**du**-**re**

re-du-pă

pă-re-du

du-pă-re

mu-ne-co

ne-co-mu

co-ne-mu

7. O întrebare simplă, un răspuns neobișnuit

Să presupunem că eu îți pun o întrebare despre ceea ce face un lucru sau o ființă. Tu trebuie să răspunzi la această întrebare dând cele mai diferite și neașteptate răspunsuri. Vor fi apreciate răspunsurile cele mai deosebite, neașteptate, interesante.

Exemplu:

Întrebare: Ce face norul?

Răspunsuri: – Norul aleargă pe cer.

- Norul fugă din calea vântului.
- Norul vine supărat.
- Norul plângă.

• Ce face vântul?

Vântul suflă puternic.

(bate, aleargă, adie, cântă, șoptește, povestește).

8. Cuvântul interzis

Este un joc în care îți spun de la bun început un cuvânt. Indiferent de răspunsurile pe care tu le formulezi la întrebări, nu ai voie să pronunți cuvântul respectiv. Îl poți înlocui însă cu altele, fără a schimba înțelesul propoziției.

Exemplu: Cuvântul interzis este **iarna**.

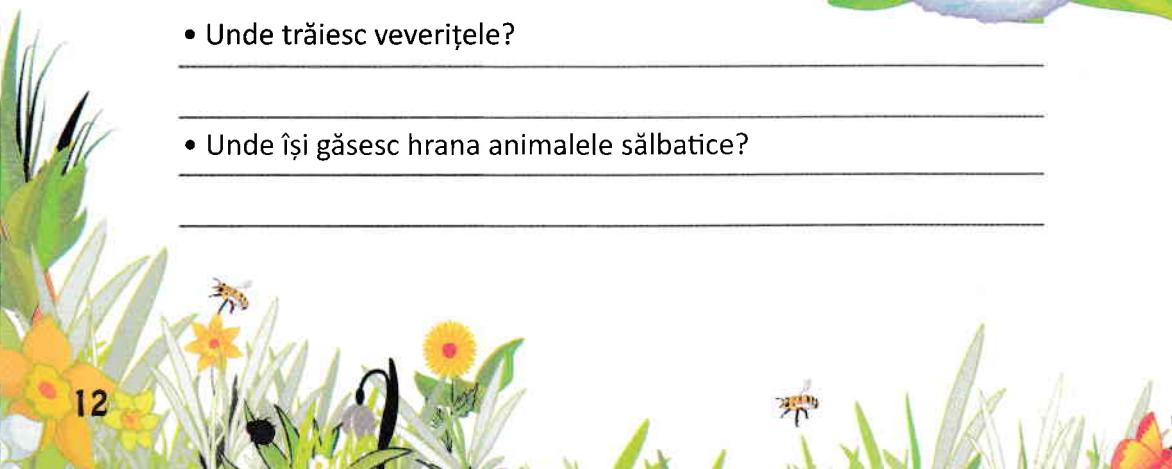
- În ce anotimp este luna decembrie?
– Luna decembrie este **în anotimpul cel mai bogat în zăpadă**.
- În ce anotimp vine Moș Crăciun?
– Moș Crăciun vine **în anotimpul alb**.
- Care este cel mai friguros anotimp?
– Acel anotimp **care vine după anotimpul toamna**.
- În ce anotimp vine Anul Nou?
– În anotimpul **colindelor**.

Cuvântul interzis: **pădure**

• Unde trăiesc veverițele?

• Unde își găsesc hrana animalele sălbaticice?

Tuturor ne place să ne închipuim că ne aflăm într-o altfel de situație decât cea reală. Când jucăm rolul unor ființe sau chiar obiecte, ne putem imagina chiar con vorbiri între ființe sau obiecte care nu pot comunica în mod obișnuit. Scrie dialogurile și apoi împarte rolurile colegilor. Interpretați rolurile.

Exemplul 1

Cuibul și rândunica

- Rândunică dragă, de ce ești atât de neliniștită?
 - Vine iarna, dragul meu prieten. Trebuie să plec! Mă așteaptă un drum lung spre țările calde.
 - Nu pleca! Nu mă lăsa singur!
 - Zilele devin din ce în ce mai scurte și este din ce în ce mai frig!
 - Rămâi, te rog! Îți voi ține adăpost ca până acum. Nu vei simți vântul puternic!
 - Îți mulțumesc că mi-ai protejat pușorii, dar când pământul îngheată noi nu găsim hrană deloc. Vom muri de foame.
 - Pot să îi rog pe copiii cei buni să vă presare firimituri de pâine!
 - Iarna este lungă și grea. Uite că mă cheamă suratele mele. Trebuie să plec. Așteaptă-mă. În primăvară voi reveni.
- La revedere!

Exemplul 2

Soarele și ghiocelul

- Bunule Soare, te rog, trimite razele tale călduroase și strălucitoare să topească zăpada din jurul meu! Primăvara nu a trimis veste că este pe aproape!
- Bună dimineața, voinicule! Curajos cum te știu, te voi ocroti de acum încolo cu razele mele și voi topi zăpada. Dă de veste tuturor că a sosit primăvara.
- Îți mulțumesc, bunule Soare! Promit că voi înflori și străluci pentru bucuria oamenilor.